

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa P. K.

przeciwko M. w G.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatek za pracę w porze nocnej, dodatek za pracę w dni świąteczne, diety z tytułu podróży służbowych oraz ryczałty za nocleg,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 maja 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 września 2016 r., sygn. akt III APa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 19 września 2016 r. oddalił apelacje wniesione przez powoda P. K. i pozwanego M. w G. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 9 listopada 2015 r., zasądzającego od pozwanego na rzecz powoda kwotę 36.009,79 zł tytułem diet za podróże służbowe oraz ryczałtów za noclegi z ustawowymi odsetkami od dnia 10 września 2010 r. do dnia zapłaty,

umarzającego postępowanie w zakresie roszczenia o wydanie dokumentów i oddalającego powództwo w pozostałym zakresie.

Pozwany M. w G. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 19 września 2016 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu nieważność postępowania opisaną w art. 379 pkt 2 k.p.c., a także naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 386 § 2 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podniósł, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.) na podstawie art. 379 pkt 2 k.p.c., ponieważ pełnomocnik strony pozwanej był nienależycie umocowany do działania przed Sądem pierwszej instancji. Pełnomocnikiem pozwanego na etapie postępowania przed Sądem Okręgowym był adw. M. S., który ustanowił adw. R. K. swoim substytutem. Jako że adw. S. został z dniem 5 grudnia 2014 r. skreślony z listy adwokatów, na podstawie art. 37a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, substytutem generalnym został wyznaczony adw. P. G. Z tym momentem pełnomocnictwo substytucyjne udzielone adw. R. K. wygasło. Dalsze czynności procesowe podejmowane przez niego były zatem obarczone wadą prawną, albowiem nie posiadał on należytego umocowania do działania w imieniu pozwanego. Przed Sądem Apelacyjnym adw. P. G. co prawda zatwierdził czynności dokonane przez adw. R. K., jednakże brak było faktycznego potwierdzenia umocowania dokonanego przez pozwanego. Strona bowiem może usunąć ten brak przez udzielenie danej osobie pełnomocnictwa i jednocześnie rozciągnąć jego skutki na wcześniejsze, dokonane przed jego udzielaniem czynności przez ich zatwierdzenie. Jako że adw. P. G. został wyznaczony substytutem generalnym w myśl przepisów Prawa o adwokaturze, nie było konieczne potwierdzenie jego umocowania przez pozwanego, a jedynie zatwierdzenie przez pozwanego czynności dokonanych przez substytutę pełnomocnika pierwotnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Skarżący powołuje się na występowanie w niniejszej sprawie nieważności postępowania, o której mowa w art. 379 pkt 2 k.p.c., wiążąc ją z nienależytym umocowaniem do pełnomocnika strony pozwanej przed Sądem pierwszej instancji oraz nieuwzględnieniem tej wady przez Sąd drugiej instancji. Zarzut ten nie jest jednak trafny.

Nie może budzić wątpliwości, że brak należytego umocowania pełnomocnika strony w rozumieniu art. 379 pkt 2 k.p.c. dotyczy sytuacji, gdy w tym charakterze występowała osoba, która mogła być wprawdzie pełnomocnikiem, lecz nie została umocowana do działania w imieniu strony, bądź istniały braki w udzieleniu pełnomocnictwa (a nie w samym wydaniu dokumentu potwierdzającego umocowanie), między innymi, przez organ powołany do reprezentowania w procesie strony będącej osobą prawną (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2001 r., I PKN 266/00, OSNAPiUS 2002 nr 22, poz. 544) oraz sytuacji, gdy w charakterze pełnomocnika występowała osoba, która w ogóle pełnomocnikiem być nie mogła (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2001 r., I PKN 586/00, OSNP 2003 nr 14, poz. 335; uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 2004 r., III CZP 32/04, OSNC 2006 nr 1, poz. 2). W okolicznościach faktycznych niniejszej

sprawy żadna z tych sytuacji jednakże nie zachodzi. Skarżący bez wątpienia udzielił bowiem pełnomocnictwa do reprezentowania go w tej sprawie adwokatowi M. S. i ta czynność miała konstytutywny charakter. Wymieniony pełnomocnik potwierdził natomiast wobec Sądu pierwszej instancji swoje umocowanie, gdyż do akt sprawy zostało złożone udzielone mu pełnomocnictwo. Należy zaś podkreślić, że udzielenie przez tego pełnomocnika dalszego pełnomocnictwa adwokatowi R. K. powodowało, iż substytuta i stronę łączył taki sam stosunek, jaki łączy stronę z pełnomocnikiem. Wystawienie substytucji oznaczało więc, że strona miała dwóch równoprawnych pełnomocników (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 1 maja 1935 r., C.I. 3015/34, OSP 1935, poz. 7 oraz z dnia 19 kwietnia 1937 r., C.II. 2959/36, PS 1937, poz. 508, a także uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1970 r., III PZP 1/70, OSNCP 1970 nr 7-8, poz. 128 z aprobowaną glosą Z. Krzemińskiego, Palestra 1971 nr 1, s. 106).

Szczegółowy zakres pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi M. S., będącego niewątpliwie pełnomocnictwem procesowym, określa art. 91 k.p.c., zgodnie z którym pełnomocnictwo obejmuje z mocy samego prawa umocowanie do podejmowania wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych (pkt 1), które poza wyjątkami wyraźnie określonymi w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego (art. 840 i 841, art. 103 i 110) należy rozumieć szeroko, a także do udzielenia dalszego pełnomocnictwa procesowego adwokatowi lub radcy prawnemu (pkt 3). Oznacza to, że prawidłowo ustanowiony w sprawie pełnomocnik procesowy ma nie tylko uprawnienie do udzielenia dalszego pełnomocnictwa (substytucji), ale także do potwierdzenia czynności podjętych za stronę przez innego pełnomocnika, który wcześniej przedstawił sądowi pełnomocnictwo zawierające braki wymagające usunięcia. Żaden przepis Kodeksu postępowania cywilnego nie pozbawia go bowiem takiego uprawnienia, wynikającego wprost z udzielonego mu pełnomocnictwa procesowego, podobnie jak żaden przepis tego aktu prawnego nie wymaga, aby potwierdzenia czynności podjętych za stronę przez nieprawidłowo ustanowionego pełnomocnika dokonała strona osobiście (w przypadku osoby prawnej przez uprawnione do tego organy). Oznacza to, że niezależnie od faktu prawidłowego umocowania adwokata R. K. jako drugiego równoprawnego pełnomocnika, czynności przez niego dokonane zostały skutecznie

potwierdzone następnie przez niewątpliwie prawidłowo umocowanego adwokata P. G. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., II PZ 23/16, LEX nr 2202496). W sprawie nie zachodzi więc deklarowana we wniosku skarżącego nieważność postępowania, co zresztą zostało szczegółowo wyjaśnione w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że skarżący nie zdołał wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy. Dlatego, opierając się na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji swojego postanowienia.